

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n^o 51.

TONGEREN, DEN 11 JANUARI.

Kieswethervorming.

Wij hebben onze lezers een goed nieuws mede te deelen: er heeft zich te Brussel eenen bond gevormd, ter bekoming van de hervorming der kieswet, welke noodzakelijkheid door niemand meer betwist wordt.

Het centraal comité heeft tot voorzitter M. Alph. Nothomb, gewezen minister van justitie en lid der Kamer, een dergenen welke de uitbreiding van het kiesrecht in de Kamer reeds zoo welsprekend heeft verdedigd.

Heeft de werking van deze associatie een bepaald doel? Schrijft zij, beter gezegd, aan de werking eenen bepaalden kring voor? Neen.

Deze, zegt een uitgegeven cirkulair, vragen dat het recht op het debiet van sterke dranken niet meer geteld worde in den kiescijns; anderen stellen eene verdeling des lands in omschrijvingen van 40, of 80,000 zielen voor en het voegen van de opcentiemen bij de tegenwoordige elementen van den cijns.

Nog anderen vragen, hetzij eene uitbreiding van het stemrecht, hetzij zelfs het algemeene stemrecht voor de provincie en de gemeente.

Alzoo is het principie van hervorming zelve algemeen erkend; de werking dezer ingerichte associatie zal doen zien, langs welken kant het publiek de uitbreiding verlangt. Later zullen de wetgevers uit die beweging nut en voordeel trekken, en des te beter eene wet ondersteunen, welke het beste aan den algemeenen geest zal beantwoorden.

Wij treden deze associatie met hart en ziel bij; meer dan eens hebben wij het reeds gezegd: alléén eene kieswethervorming, eene uitbreiding van het stemrecht, kan België den verloren rang, onder opzicht van vrijheid en onafhankelijkheid, teruggeven.

Ziehier de statuten van deze vereniging:

Art. 1 Er wordt eene *vereniging voor de kieswethervorming ingesteld*.

Art. 2 Die vereniging heeft voor doel, in het land eene beweging ten voordeele der kieswethervorming te doen ontstaan. Zij streeft naar dit doel door alle grondwettelijke middelen, zooals petitionnement, meetings, konferentiën, schriften, enz.

Art. 3. De associatie heeft haren zetel te Brussel; zij is er vertegenwoordigd door een centraal comité. De provinciale komiteiten worden gevormd in iedere provincie hoofdstad door het centraal comité. Deze komiteiten vormen zooveel plaatselijke komiteiten als zij goedvinden.

Art. 4 Het centraal comité neemt de algemeene maatregelen; ieder provinciaal comité is in het centrale comité door eenen afgevaardigde vertegenwoordigd.

Art. 5. De provinciale komiteiten helpen het centrale comité in het spoedig uitvoeren der aangenomen beslissingen; zij zijn tevens belast met het uitbreiden der vereniging.

Art. 6. De bijdragen der leden is op 1 fr. minimum per jaar bepaald.

Art. 7 Zijn leden der vereniging, alle diegenen welke de tegenwoordige statuten bijtreden.

De Sekretaris, De Voorzitter,
A. DELMER. Alph. NOTHOMB.

In afwachting der inrichting van de provinciale komiteiten, vermeld in art. 3, hebben de leden, wier namen volgen, zich wel willen gelasten de toetredingen op te nemen in hunne respectieve provinciën:

MM. Herrebout, advocaat te Brugge;
Am Nout, publicist, Gouvernmentstraat, 11, Gent;
Aug. Sieders, publicist Ommeganckstraat, 56, te Antwerpen;
Cartuyvels, advocaat te St-Truiden;
Ch. Woeste, advocaat, Nijverheidsstraat, Brussel;
G. Lebrocqy, sekretaris der conservatieve Vereniging, te Brussel;
Mabille, advocaat, Groote Markt, te Bergen;
El Raikem, advocaat, te Luik;
Pety de Thozée, grondeigenaar, te Grune (Luxemburg);
X. Thibaut, advocaat te Dinant.

Kerkelijke staat.

Men schrijft uit Rome:

De aanhoudende regens zijn oorzaak geweest dat de Kersfeesten te Rome niet met den gewonen luster zijn gevierd geworden, althans niet zijn bijgewoond door zulk aantal bewoners, als

jaarlijks bij die gelegenheid uit alle deelen van den Kerkelijken Staat naar Rome vloeit. Behalve in de pauselijke kapel is als altijd de middernachts dienst gehouden in alle kerken der Eeuwige Stad, terwijl in de kerk van den H. Lodewijk prachtige decoratiën en verlichting waren aangebracht bij gelegenheid van het 40 uren gebed.

Vroeg in den morgen verkondigde het kanon van den Engelenburg aan de bewoners den blijden feestdag van de geboorte des Zaligmakers, en noodigde hen uit zich kerkwaarts te begeven. De St Pieterskerk was het meest bezocht; men wist dat de H. Mis door den H. Vader zou worden opgedragen.

Tegen 9 ure verschenen patriarchen, primaten aartsbisschoppen en bisschoppen ten getalle van 500 in de St. Pieterskerk, begaven zich in pontifikaal kleedden, en vervolgens naar het koor, alwaar zij zich plaatsten op de voor hen bestemde zetels. Een half uur later deed de H. Vader, gedragen op de *sedia gestatoria* en omringd door het Kollegie der kardinalen, zijne intrede in de St. Pieterskerk. Na het H. Sacrament te hebben aangebeden, trad hij in het koor tusschen de bisschoppen, die met ontbloot hoofd waren opgestaan, door en nam plaats op den troon. Daarop begon de plechtigheid, die van de gebruikelijke ceremoniën vergezeld ging.

Op het altaar, aan de Epistelzijde, zag men gedurende den H. Dienst den hoed en den degen. De degen heeft den vorm van een turksch zwaard en is voorzien van een gouden knop; de hoed is van karmozijn fluweel, met hermelijng gevoerd, met paarlen versierd en voorzien van een gouden koord met een gouden duif, het zinnebeeld van den H. Geest, in het midden. De hoed en degen werden eertijds als een geschenk gezonden aan een vorst, die zich verdienstelijk jegens de Kerk had gemaakt. Helaas sedert verscheidene jaren is geen enkel hunner dat geschenk waardig geacht. Sinds 1828 rusten die gewijde voorwerpen, eertijds het doel van veler begeerte, in de schatkamer der sixtijnse kapel.

De plechtigheid was te half een uur geëindigd. De heldere en duidelijke stem des Pauses klook verscheidene malen door de basiliek; vooral bij de Prefatie maakte zij op de aanwezigen eenen diepen indruk en velen dankten ongetwijfeld de Voorzienigheid voor de kracht en sterkte, die zij voortdurend aan den beminden grijsaard blijft verleen.

In den namiddag begaven zich de kardinalen naar de kerk van de H. Maria de Meerdere, waar zij de vespers bijwoonden. Daar was de H. Krib, waarin het kind Jesus heeft gerust, na de middernachtsmis overgebracht. Na de vespers werd zij in processie door de kerk gedragen in tegenwoordigheid van duizenden en duizenden gelovigen. Onmogelijk is het den indruk te beschrijven dien deze plechtigheid in de prachtig versierde en verlichte kerk maakte.

Den volgenden dag vergaderden op nieuw de meeste te Rome aanwezige kardinalen en vele honderden bisschoppen in den St. Pieter om de H. Mis bij te wonen, die werd opgedragen door den patriarch van Venetië, kardinaal Trevisanato. De predikatie werd gehouden door een der priesters van het engelsch collegie.

Het feest van den H. Joannes Evangelist, 's Pausen patroon, werd met grooten luister gevierd in de vatikaanse basiliek en in St. Jan van Lateranen. In de eerste hield men weder pauselijke kapel. Kardinaal de Luca, oud-nuntius te Weenen, droeg in tegenwoordigheid des H. Vaders de H. Misofferande op, terwijl de predikatie werd gehouden door den procureur-generaal van de orde van den H. Franciscus de Paulo.

In St. Jan van Lateranen had men behalve de solemneele hoofdmis de schoone plechtigheid des vespers, die eene groote menigte van gelovigen had gelokt. Daar werden aan hunne godsvrucht ten toon gesteld de hoofden van III Apostelen Petrus en Paulus, de beker, waaruit de H. Apostel Joannes op bevel van keizer Domitianus een hevig vergif dronk, zonder dat het hem schaadde de tunica, op wier aaraking de hovelingen des keizers weder levend werden, nadat zij gestorven waren aan hetzelfde vergif, dat zij hadden moeten drinken, en de ketenen, waarmede de H. Apostel gebonden werd, toen hij van Ephese naar Rome werd geëerd.

Op dien dag werden door het pauselijk leger, vertegenwoordigd door den minister van oorlog de legerhoofden en een aantal officieren van minderen rang aan Z. H. de gebruikelijke gelukwensen aangeboden zooals zulks de twee overige dagen was geschied door het collegie der kardinalen, deputatiën der bisschoppen enz. Op de rede van generaal Kanzer antwoorde de H. Vader o. a. het volgende: « Sommigen beweren dat de Paus, de Plaatsvervanger van Jesus Christus, de opvolger van den H. Petrus, geen leger behoort te hebben. Ongetwijfeld bezat onze Heer Jesus Christus geen leger, maar hij had twaalf legioenen engelen tot Zijnen dienst,

en toen de knechten der Schriftgeleerden en Phariseërs, de Garibaldiaanen van dien tijd, kwamen om de handen aan Zijn goddelijken Persoon te slaan, behoefte Hij slechts te zeggen: *ego Sum!* (Ik ben het) om hen allen ter aarde te doen vallen. Ook de H. Petrus had geen soldaten, maar zijne stem was alvermogend, en hij behoefde slechts een paar woorden uit te spreken om Ananias en Zaphira, die hem hadden willen bedriegen en tegen den H. Geest liegen, dood aan zijne voeten neder te werpen.

» Hoe talrijk zouden beden de dooden en sterfenden zijn, in lieu de leugenaars en huichelaars dezer eeuw, door de stem des Pauses verpletterd, dood nederviel! Maar de Paus bezit niet de almacht des Zaligmakers of de heiligheid van Petrus, en daarom heeft hij een leger en dappere soldaten noodig om hem te verdedigen.

Zooals men gemakkelijk kan begrijpen, maakte de rede des Pauses op alle aanwezigen een diepen indruk.

Men schrijft uit St-Truyen, dat in de kleine gemeente Ordange maandag daardar eene kindermoord gepleegd is, door eene ontaarde jonge moeder. Zij heeft eerst getracht haar kind te verbranden. Men heeft het lijkje bijna half verkoold in de waschplaats gevonden. Het kindje was van het mannelijk geslacht.

— Men leest in de *Revue Numismatique*: « De dagbladen hebben herhaalde malen, en dit met recht, doen opmerken, dat het niet gevoeglijk was het hoofd van den souverein op de postzegels te zetten, welke door hun gebruik bestemd zijn, om smadelijk hemorst te worden. Het schijnt dat men die juiste opmerkingen in aandacht begint te nemen.

Op de nieuw zegels van ons land is het portret van Zijne Majesteit vervaangen door de profiel van den minister van openbare werken. Dit is eene plastieke toepassing onzer parlementaire instellingen. De minister welke de onaanrandbare figuur des konings met zijn grondwetlijk masker bedekt!

— Men meldt uit Rochefort:

Ziehier een feit dat buitengewoon zal schijnen en dat nogtans echt is.

Een jager was rond 4 uren 's namiddags uit Rochefort vertrokken om een klein uitochtje te doen. De weg was moeielijk en gansch met sneeuw bedekt. Bijtijds schoot onze Nemrod tot over den middel in den witten doos of viel bijna op elken stap in den knobbelen weg.

Weldra bespeurde de jager dat hij van dicht bij opgevolgd werd door een dier dat niets anders dan een wolf kon zijn. Hij vatte zijn geweer en loste den schiet. Doch het dier was niet getroffen en volgde immer den jager op de helen. Tot overmate van geluk wordt de eerste wolf weldra door een tweede opgevolgd, doch deze verdwijnt na eene geweerlosbranding.

Onze Nemrod begon allengskens te beven, niet dat hij bang was, neen, maar hij had geen kogels in de wijtasch en kon dus meester Isegrim niet naar behooren loonen.

Eindelijk niet meer wetende wat doen, nam hij het besluit van terug huiswaarts te keeren; hij loste nog eenen schiet op het dier toen hij het dorp bereikte en de wolf maakte rechtsomkeer en verdween.

Eene vraag thans. Men beweert dat de wolf zelden den mensch aanrandt; men ziet wel dat hij hem zelfs gewapend, durft aanvallen. Nogtans, rook de wolf dat die man verloren was, had hij hem zien vallen of hoopte hij dat hij in den sneeuw zou zonken zijn! Ik weet het niet en meester Isegrim zal het ons niet komen zeggen.

Men moet zich niet verwonderen over de verschijning der wolven in onze streken; de honger jaagt ze uit het woud. Over vijftien dagen slechts hadden wij nog een smartelijk ongeval te betreuen.

Eene moeder was haar kind te Neufchateau gaan bezoeken waar het op school was. Op hare terugreis werd zij door de wolven opgeeten. 's Anderendaags vond men haar afgeknaagd geraamte op den bergachtigen weg.

Men heeft al talloze voorbeelden gehad van de zulzigheid der wolven. Over eenige jaren was er een onzer gewezen ministers op jacht. De nacht was reeds donker. Een wolf bood zich aan en werd door een kogel in volle borst getroffen. 's Anderendaags vond men slechts zijn geraamte meer: hij was door de wolven zelf opgeeten.

De wolf is slim en listig! Ontwaart meester Isegrim eene kudde schapen, aanstands begint hij rond te zwerven. Het eerste schaap van hen dat zich verwardert is een vogel voor de kat of b. ter eene beet voor den wolf. Hij doodt het; plaatst zijn hoofd er onder en draagt 't op zijnen rug weg.

— In eene stad van Zuid-Holland nam dezer dagen iemand eene hesp, die bij een spekslach-

ter buiten de deur was uitgesteld van den haak af, trad den winkel in en vroeg zeer lakoniek aan den slachter, of hij die hesp eens wilde wegen. Deze niets kwaad vermoedende, voldeed aan zijn verlangen; waarop de man vroeg, hoe veel hij hem daarvoor schuldigg was. *Och niets*, was het antwoord, en de dief na hem bedankt te hebben, glog met de hesp den winkel uit en verdween!

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

Parijs, den 7 januari.

Het nieuwe ministerie is ijerig bezig met de voorbereiding der aangekondigde hervormingen. De heer Ollivier houdt aan de eere om denzelven in te wijden; hij zal beginnen met de wet op de algemeene veiligheid en de wijziging of afschaffing van het 75^e artikel der Constitutie van 't VIII. Naar men verzekert, zal de gemelde wet buiten werking gesteld en dat artikel afgeschaff word.

Zoo men ziet, vat de heer Ollivier zijne rol ernstig op, en bekomt het ministerie de meerderheid in het Wetgevend lichaam, dan mag men zeggen dat de vrijheid in Frankrijk eerlang zal herleven.

Naar men verzekert, zullen eenige leden van den Staatsraad op pensioen gesteld en door mannen van de nieuwe denkwijze vervangen worden.

De minister der buitenlandsche zaken heeft gisteren de hoofden der vreemde gezantschappen te Parijs ontvangen. Die bezoeken hebben vier uren geduurd. Er wordt in de hoogere kringen verhaald, dat de minister verklaard heeft dat Frankrijk voort zal gaan in het stelsel van zich niet te bemoeien met de binnenlandsche zaken der andere landen.

In de zitting van den Senaat, heeft de minister Daru verklaard dat het Staatsbestuur bereid is ophelderingen te geven op al de voorgestelde ondervragingen betrekkelijk het Concilie, de koop-handelszaken en de binnenlandsche staatkunde.

Wij wenschen zelfs die punten op te helderen — zegde de minister der buitenlandsche zaken. Wij zijn eerlijke lieden en zullen doen wat wij beloofd hebben. Wij zullen al onze beloften, zonder eenige uitzondering, trachten te vervullen.

Op aanvang der ministers, zijn de interpellatiën over het Concilie bepaald op aanstaanden dinsdag; die over den koophandel op donderdag en degene over de buitenlandsche politiek op den 15 januari.

MEDEPLICHTIGE VAN TROMMANN.

Men leest in den *Moniteur Universel*:

« Een persoon, ongeveer 30 jaren oud, bood zich donderdag 's avonds bij eenen der politie-commissarissen van Parijs aan, en na gezegd te hebben, dat hij een landlooper was, vroeg hij om onmiddelijk naar het depot gezonden te worden.

» Reeds gaf men hem kennis van de akte der opsluiting, toen de secretaris van den politie-commissaris, niet zonder eene groote verwondering, de aarzelande antwoorden van den ongelukkige opmerkte.

» Alstoen overlaadde hij hem met zoovele vragen, dat de man volkomen het hoofd verloor, en tusschen twee leugenachtige antwoorden, liet hij den naam Trommann ontsnappen.

» Dit was eene openbaring voor de beambten van het commissariaat, welke in plaats van eenen landlooper rustig in het depot van de prefectuur te laten slapen, hem behield; men deed hem van dichtbij bewaken, niet alleen door stadsseergeanten, maar ook door politie-agenten.

» Er ontstond alstoen een gesprek tusschen den landlooper en den secretaris van den politie-commissaris, in hetwelk de onbekende zich moest verloren geven, want nietgeenstaande zijne loocheningen en zijne krachtdadigste protestatiën, zegde hij eindelijk, dat hij de medeplichtige van Trommann was geweest.

» Daarna op de knieën vallende, riep hij met jammerende stem uit: « Ik ben een groot misdadiger!... Ook wil ik mij voor u vernederen... Doch ik smeek u, stort mij niet in het verderf... Ik zal niet meer herbeginnen... dit beloof ik u! Ziedt mij enkel als landlooper naar het depot; stel mij morgen vroeg in vrijheid, en ik zweer u op mijn eer, ik zal werken en mij gelijk een eerlijk man gedragen. »

» Men deed hem onmiddelijk de handboeien aan en met de grootste voorzorg, zond men hem met een celrijtuig naar de gevangenis Mazas, onder geleide van garden van Parijs te paard. »